

Історико-філософські кейси візуальних теорій

Анотація. Як ми бачимо світ? Це головне запитання філософської візуалістики, яка є частиною актуальних на сьогодні візуальних студій і досліджує особливості візуального сприйняття людини, концептуальні візуальні метафори її свідомості, візуальну уяву, способи розрізнення істини та видимості, а також особливості людської життєдіяльності у сучасному світі масового виробництва і споживання зображень. Курс «Історико-філософські кейси візуальних теорій» присвячений філософській візуалістиці ХХ-ХХІ ст. Зокрема, розглядаються: 1) концепція погляду як складової формування групової ідентичності та практик влади (від феноменології погляду Ж.-П.Сартра до практик нагляду у філософії М.Фуко, а також у сучасних американських дослідженнях взаємозв'язку концепції «погляду» та проблеми об'єктивації у соціальних, постколоніальних, феміністичних дослідженнях тощо); 2) візуальна семіотика текстів та зображень (у постмодернізмі Ж.Дерріда, П. Вірільо, У.Еко, Ж.Бодріяра); 3) філософські дослідження сприйняття статичних та динамічних зображень (на прикладі філософії фотографії та кіно, також у темі передбачається практикум з розвитку візуальної компетентності); 4) візуальні метафори як концептуальні метафори нашої свідомості; 5) актуальні проблеми філософської візуалістики у сучасних візуальних студіях (М.Джей, Н.Мірзоефф, Д.Левін).

Кількість кредитів. 4

Мета навчальної дисципліни: розвиток візуальної обізнаності, знайомство з провідними теоретичними підходами до вивчення історико-філософських аспектів сучасної візуалістики, історико-філософських контекстів візуальних студій, філософських підходів до вивчення візуального мислення та візуальної культури.

Попередні вимоги:

Студент повинен знати: Курс можна вивчати без попередньої спеціальної філософської підготовки. Достатньою є повна базова середня освіта.

Студент повинен вміти: Корисним може бути базове володіння навичками академічного письма для виконання аналітичних та творчих завдань курсу.

Основні теми курсу.

- Філософська візуалістика в 21 столітті;
- Концепція “візуального мислення” та генеза культури мислення;
- Філософські дослідження сприйняття статичних та динамічних зображень;
- Візуальні метафори як концептуальні метафори свідомості: філософський аспект;
- Історико-філософські дослідження візуальної семіотики;
- Феміністичні дослідження зображень;
- “Постколоніальний погляд”: зображення та проблема ідентичності у філософемах прикладної філософії;
- Відеологія: філософські дослідження проблеми “маніпулятивності” зображень;
- Етика зображень: проблема насильства та нагляду в сучасних візуальних дискурсах.

Мова викладання: українська

Форма контролю: залік

Викладач: д.ф.н., доцент, доцент кафедри історії філософії Київського національного університету імені Тараса Шевченка Ільїна Галина Володимирівна

Інформація про викладача: <https://hphd.kiev.ua/index.php/kolektyv/2-uncategorised/76-doktor-filosofskykh-nauk-dotsent-hv-ilina>